

01234

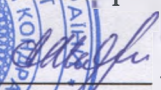
**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»**

**Факультет філології, психології та педагогіки
Кафедра психології та педагогіки**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

 Анатолій МАРТИНЕНКО

«30» верня 2024 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА
З ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ
В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ**

підготовки Бакалавра
(назва ступеня вищої освіти)

освітньої програми Дошкільна освіта
(назва освітньої програми)

спеціальності 012 Дошкільна освіта
(код і назва спеціальності)

Полтава
2024 рік

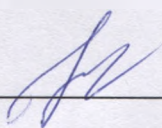
Робоча програма з психологічної практики в закладах дошкільної освіти для здобувачів вищої освіти спеціальності 012 Дошкільна освіта першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Складена відповідно до освітньої програми «Дошкільна освіта», 2022 року.

Розробники: Клевака Л.П., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри психології та педагогіки;

Шевчук В.В., кандидат психологічних наук, доцент, т.в.о. завідувача кафедри психології та педагогіки

Погоджено

Гарант освітньої програми

Леся КЛЕВАКА

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри психології та педагогіки

Протокол від «27» серпня 2024 року №1

Т.в.о. завідувача кафедри психології та педагогіки

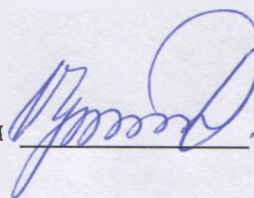
Вікторія ШЕВЧУК

«27» серпня 2024 року

Схвалено навчально-методичною комісією
факультету філології, психології та педагогіки

Протокол від «29» серпня 2024 року № 1

Голова навчально-методичної комісії
факультету філології, психології та педагогіки

Віктор ЧЕРНИШОВ

«29» серпня 2024 року

1. Опис психологічної практики в закладах дошкільної освіти

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика практики
		Форма навчання денна
Кількість кредитів – 12	Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка	Обов'язкова
Загальна кількість годин – 360		
	Спеціальність: 012 Дошкільна освіта	Рік підготовки:
		3-й
		Семестр
		6-й
		Самостійна робота
		360 год.
		Вид контролю: диференційований залік

2. Мета та завдання практики

Психологічна практика в закладах дошкільної освіти є складовою частиною підготовки майбутніх фахівців з дошкільної освіти.

Мета практики – поглиблення і закріплення знань здобувачів вищої освіти з питань психічного розвитку дитини дошкільного віку; формування професійних умінь і навичок на основі одержаних знань із психології загальної, психології дитячої, психології дитячої творчості; виховування прагнення до постійного професійного самовдосконалення; набуття здобувачами вищої освіти досвіду навчання і виховання дітей дошкільного віку в умовах ЗДО.

Практика у підводить висновки, узагальнює отримані теоретичні знання, закріплює практичні уміння і навички, вироблені студентами під час проведення практичних занять із психолого-педагогічних дисциплін. Практика максимально зорієнтована на майбутню практичну діяльність вихователя. Найголовнішим критерієм ефективності проходження практики є здатність здобувачів вищої освіти вирішувати професійні проблеми в діяльності вихователя з дітьми дошкільного віку.

Завдання практики:

1. Поглиблювати знання здобувачів вищої освіти з психології, педагогіки та фахових методик; формувати уміння застосовувати знання при виконанні педагогічних завдань в умовах реального освітній процесу ЗДО.
2. Вчити здобувачів вищої освіти організовувати процес навчання і виховання дітей дошкільного віку відповідно із сучасними вимогами педагогічної науки, шукати шляхи його оптимізації.
3. Формувати у здобувачів вищої освіти систему педагогічних умінь, необхідних для виконання функцій вихователя ЗДО.
4. Удосконалювати вміння здобувачів вищої освіти спостерігати за освітнім процесом у групах дітей дошкільного віку, визначати його своєрідність та освітньо-виховну ефективність; аналізувати власну педагогічну діяльність, самостійно знаходити шляхи її покращення, визначати завдання самоосвіти.
5. Вчити спостерігати і аналізувати освітній процес у групі дітей молодшого, середнього, старшого дошкільного віку ЗДО, визначати ефективність педагогічного впливу.

6. Виховувати у здобувачів вищої освіти любов до педагогічної професії, стимулювати до поглиблення педагогічних знань та розвитку педагогічних здібностей.

7. Закріплювати теоретичні знання у практичних ситуаціях професійної діяльності з дітьми дошкільного віку.

Проходження практики дозволить сформувати наступні компетентності:

Інтегральну компетентність: здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього віку, що передбачає застосовування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

КЗ-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

КЗ-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.

КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

КЗ-9. Здійснення безпечної діяльності.

Спеціальні компетентності:

КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.

КС-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).

КС-3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку.

КС-4. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку первинних уявлень про предметне, природне, соціальне довкілля, властивості і відношення предметів; розвитку самосвідомості («Я» дитини і його місце в довкіллі).

КС-6. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку навичок свідомого дотримання суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки.

КС-7. Здатність до національно-патріотичного виховання дітей раннього і дошкільного віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста; інтерес і повага до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів).

КС-8. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку навичок екологічно безпечної поведінки і діяльності в побуті, природі й довкіллі.

КС-9. Здатність до розвитку перцептивних, мнемічних процесів, різних форм мислення та свідомості в дітей раннього і дошкільного віку.

КС-10. Вміння складати Індивідуальну програму розвитку та необхідні для навчання дітей з особливими освітніми потребами документи, бути знайомими з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням.

КС-15. Здатність до забезпечення індивідуального і диференційованого розвитку дітей раннього і дошкільного віку з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей та потреб.

КС-16. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку толерантного ставлення та поваги до інших, попередження та протидії булінгу.

КС-17. Здатність нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах праці.

КС-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.

КС-19. Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами.

КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

3. Передумови для проходження практики

Передумовами проходження практики є дисципліни, які мають бути вивчені здобувачами раніше, зокрема такі як: «Дитяча психологія», «Теорія та методика соціалізації дітей дошкільного віку», «Теорія і методика формування елементарних математичних уявлень дітей дошкільного віку», «Основи наукових досліджень», «Безпека людини».

4. Очікувані результати проходження практики

Формулювання результатів проходження практики базується на результатах, визначених освітньою програмою (програмних результатах навчання), відповідно до матриці відповідності програмних результатів ОПП.

Програмні результати практики за ОПП:

ПР-01. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-02. Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.

ПР-03. Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами.

ПР-04. Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-06. Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами.

ПР-07. Планувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей та потреб дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності.

ПР-08. Вміти складати індивідуальні програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами та необхідні для навчання документи; бути знайомим з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням.

ПР-12. Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.

ПР-13. Здійснювати управління якістю освітнього процесу, керуючись психолого-педагогічними принципами його організації в системі дошкільної освіти та взаємодії з сім'єю.

ПР-15. Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності.

ПР-16. Проектувати педагогічні заходи із залученням фахівців суміжних галузей, батьків, громадських діячів та ін. для реалізації завдань всебічного розвитку дітей.

ПР-18. Володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку.

5. Засоби діагностики результатів проходження практики

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів проходження практики можуть бути:

- звіт;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- диференційований залік.

6. Програма практики

6.1. Вимоги до баз практики і робочі місця

Базами практики можуть бути державні і приватні заклади дошкільної освіти (ЗДО).

Перевага віддається таким ЗДО, які мають можливості для реалізації цілей і завдань практики в більш повному обсязі. Підставою для призначення конкретного ЗДО базою практики є наявність укладеного договору між університетом та даним ЗДО на проходження практики групою здобувачів вищої освіти або індивідуальних договорів на підставі угод щодо проходження практики.

На визначених базах практики майбутній фахівець повинен отримати певні практичні навички виконання конкретної роботи з дошкільної освіти. У зв'язку з цим робочі місця здобувачів вищої освіти можуть знаходитися у групах, за якими закріплені практиканти.

На базі практики здобувачів вищої освіти консультує методист та вихователі ЗДО.

Керівники практики від ЗДО створюють сприятливі умови для роботи здобувача вищої освіти при проходженні практики, забезпечують їх необхідними нормативними та звітними документами, проводять індивідуальні бесіди з конкретних питань програми практики, контролюють якість та строки виконання робіт. Після закінчення практики підписують і завіряють печаткою звіт про проходження практики, складають відгук і характеристику на здобувача вищої освіти, який проходив практику.

6.2. Обов'язки керівників практики та здобувачів вищої освіти при проходженні практики

Методичне керівництво практикою від університету здійснює кафедра психології та педагогіки. Керівник від університету зобов'язаний стежити за правильною організацією практики, систематично контролювати її проходження, а також консультувати здобувачів вищої освіти з усіх питань, пов'язаних з проходженням практики.

Практиканти мають можливість щодня відвідувати Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» для консультацій з керівником практики від кафедри.

По закінченні практики керівник від університету перевіряє щоденник, індивідуальний план проходження практики та звіт з практики, інформує про проведення публічного захисту звіту з практики, за результатами якого виставляється остаточна оцінка.

Здобувач вищої освіти при проходженні практики зобов'язаний:

- до початку практики одержати від керівника практики від кафедри консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;
- вчасно, згідно з графіком навчального процесу, прибути на базу практики;

- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики і вказівками керівників;
- вивчити і дотримуватися правил внутрішнього розпорядку бази практики, правил і норм охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії;
- своєчасно подати керівнику практики від кафедри звітну документацію, що вимагається програмою практики, й скласти диференційований залік з практики.

6.3. Зміст практики та розподіл бюджету часу

За період практики здобувачі вищої освіти відповідно до змісту практики виконують завдання, що мають бути відображені у окремих розділах звіту. Зміст практики визначається її завданнями.

Практика триває 12 тижнів (360 год.).

Практика враховує можливість реалізації індивідуальної освітньої траєкторії (практику можна проходити на базі ЗДО різних форм власності, центрів раннього розвитку, спеціалізованих закладів для дітей дошкільного віку тощо).

Навчально-методичне керівництво, проведення та виконання програми практики забезпечує кафедра психології та педагогіки. Загальну організацію та контроль за її проведенням здійснює керівник практики. Груповий керівник практики: проводить інструктаж з техніки безпеки, охорони праці; допомагає (за необхідності) здобувачам вищої освіти скласти індивідуальний план роботи на весь період практики; консультує (за потребою) у процесі проходження практики; здійснює перевірку та аналіз документації, подану здобувачем вищої освіти після завершення проходження практики; бере участь у настановчій та підсумковій конференціях; оцінює роботу здобувача вищої освіти.

Здобувач вищої освіти повинен відвідати настановчу конференцію, на якій керівник практики ознайомлює студентів із змістом та завданнями практики, інформує студентів щодо форм робочих і звітних документів, ознайомлює з правилами охорони праці та техніки безпеки. Здобувачі вищої освіти самостійно розподіляють завдання по днях і тижнях, керуючись програмою практики та нормативами часу на основні види роботи вихователя.

Розподіл часу практики

№ з/п	Етапи практики	Тривалість, год.
1	Підготовчий етап: - участь у настановній конференції. - ознайомлення із програмою практики. - вступний інструктаж з охорони праці й техніки безпеки життєдіяльності під час проходження практики; - ознайомлення з закладом дошкільної освіти, бесіда з директором, методистом, вихователями та іншими учасниками освітнього процесу; - складання і затвердження індивідуального плану роботи практиканта (протягом перших 7-х днів практики).	16
2	Вивчення організаційних засад діяльності вихователя: - ознайомлення з роботою ЗДО, програмою, за якою працює заклад; - аналіз календарного планування та іншої документації вихователя; - вивчення розвивального середовища дітей групи ЗДО; - обстеження і аналіз предметно-розвивального середовища групи, яке представлене центрами (осередками) активності дітей; - аналіз іграшкового фонду групи і його використання з дітьми різного	40

	віку.	
3	Здійснення педагогічного спостереження: - проведення спостереження за педагогічною діяльністю вихователя; - педагогічний аналіз діяльності вихователя під час освітнього процесу, пізнавальної активності дітей на занятті, використання демонстраційного матеріалу на занятті, використання дидактичних ігор на занятті.	40
4	Здійснення індивідуального підходу вихователя до дитини: - набуття початкового досвіду здійснення індивідуального підходу до дитини з урахуванням особливостей її розвитку, виявлених методом спостереження за дітьми і діями вихователя; - добір діагностичних методик для дослідження особливостей розвитку пізнавальних процесів (сприймання, уваги, пам'яті, мислення, уяви), емоційно-вольової сфери (емоцій, почуттів, вольових якостей) дитини дошкільного віку; - опис результатів проведення діагностики дитини.	60
5	Набуття умінь і навичок використання дидактичних ігор та розвивальних занять у роботі вихователя: - аналіз дидактичних ігор, які вихователь використовує на заняттях з метою розвитку пізнавальних процесів (увага, сенсорна сфера (відчуття і сприймання), пам'ять, мислення, уява); - виготовлення наочно-дидактичного обладнання для розвивальної роботи з дітьми дошкільного віку; - добір засобів розвитку сфер особистості дітей дошкільного віку (психотехнічні вправи, ігри, завдання на кожну сферу: моральний розвиток, розвиток емоційно-вольової сфери, комунікативний розвиток (розвиток навичок спілкування і партнерської взаємодії)); - проведення заняття з розвитку емоційної сфери дитини (з наочністю); - проведення заняття з розвитку креативності дітей (з наочністю).	120
6	Набуття компетентностей у співпраці вихователя з родиною дитини: - аналіз тематичного планування батьківських зборів з вікового розвитку дітей; - добір ігор, вправ, завдань, аудіоказок з метою зняття тривожності дитини вдома під час повітряної тривоги; - розробка і проведення фрагменту проведення батьківських зборів з вікового розвитку дітей.	60
7	Підготовка та оформлення звітної документації. Підготовка, систематизація та узагальнення інформації для оформлення звітної документації. Узагальнення результатів проходження практики. Рефлексія набутого досвіду. Захист практики.	24
	Усього	360

Під час практики здобувач вищої освіти повинен виконати всі розділи програми.

7. Підготовка звіту з практики

Звіт з практики повинен відображати тільки самостійну роботу здобувача вищої освіти в ЗДО. Переказ у звіті матеріалів, викладених в інструкціях, підручниках, лекціях не допускається. Письмовий звіт з практики разом із щоденником подається у встановлений термін (не пізніше ніж через тиждень після закінчення практики) керівнику практики від університету для перевірки, рецензування і допуску до захисту. Письмова рецензія керівника практики від кафедри заноситься до щоденника практиканта. Звіт з практики має містити відомості про виконання здобувачем вищої освіти програми практики. Розділи і окремі питання звіту повинні бути чітко визначені, викладені в логічній послідовності і конкретизовані. Таблиці, ілюстрований матеріал, додатки повинні бути змістовими і оформленими відповідно до вимог стандартів.

Перелік звітної документації:

1. Щоденник практики.
2. Індивідуальний план проходження практики та перелік виконаних здобувачем вищої освіти видів роботи.
3. Звіт практики:
 - аналіз особливостей діяльності ЗДО, програми, за якою працює заклад;
 - аналіз календарного планування і іншої документації вихователя;
 - аналіз змісту і структури розвивального середовища дітей групи ЗДО, іграшкового фонду групи;
 - заповнені карти педагогічного аналізу: діяльності вихователя під час навчально-виховного процесу, пізнавальної активності дітей на занятті, використання демонстраційного матеріалу на занятті, використання дидактичних ігор на занятті;
 - діагностичні методики для дослідження особливостей розвитку пізнавальних процесів (сприймання, уваги, пам'яті, мислення, уяви), емоційно-вольової сфери (емоцій, почуттів, вольових якостей) дитини дошкільного віку з наочністю;
 - опис результатів проведеної діагностики однієї дитини;
 - 10 дидактичних ігор з метою розвитку пізнавальних процесів (увага, сенсорна сфера (відчуття і сприймання), пам'ять, мислення, уява) – по дві з кожного пізнавального процесу;
 - 6 психотехнічних вправ, ігор, завдань на розвиток сфер особистості дітей дошкільного віку: моральний розвиток, розвиток емоційно-вольової сфери, комунікативний розвиток (розвиток навичок спілкування і партнерської взаємодії) – по дві на кожну сферу;
 - конспект фрагменту заняття з розвитку емоційної сфери дитини (з наочністю);
 - конспект фрагменту заняття з розвитку креативності дітей (з наочністю);
 - аналіз тематичного планування батьківських зборів з вікового розвитку дітей;
 - конспект фрагменту батьківських зборів з вікового розвитку дітей.

Здобувачі вищої освіти повинні свій звіт з практики підтвердити наявністю фотоматеріалів виконаних видів діяльності, в яких брали участь.

8. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання не передбачено

9. Критерії оцінювання результатів проходження практики

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом проходження практики.

Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Шкала та критерії оцінювання результатів проходження практики

Шкала, бали	Критерії оцінювання
90 – 100	Здобувач вищої освіти повністю виконав програму практики. Надано позитивний відгук від керівника практики. Поданий здобувачем вищої освіти звіт з практики повністю розкриває поставлені відповідно до програми практики завдання, розділи містять повний та вичерпний опис проведеної роботи, аналіз її результатів проведений на високому рівні. Зроблені висновки є обґрунтованими, конкретними та відповідають поставленим завданням. За результатами роботи надані практичні рекомендації, спрямовані на покращення діяльності досліджуваного об'єкту. Достовірність викладеного у розділах матеріалу підтверджується необхідним пакетом документів, розташованих у додатках звіту. Звіт і щоденник практики оформлені відповідно до вимог і подані до захисту у визначений кафедрою термін. Здобувач вищої освіти вільно володіє змістом роботи, демонструє відмінні знання, отримані за результатами проходження практики, його відповіді на поставлені питання вичерпні та розгорнуті.
82 – 89	Здобувач вищої освіти повністю виконав програму практики. Надано позитивний відгук від керівника практики. Поданий здобувачем вищої освіти звіт з практики повністю розкриває поставлені відповідно до програми практики завдання, але мають місце окремі недоліки, розділи містять повний опис проведеної роботи та аналіз її результатів. Зроблені висновки є обґрунтованими, конкретними та відповідають поставленим завданням. За результатами роботи надані практичні рекомендації. Достовірність викладеного у розділах матеріалу підтверджується пакетом документів, розташованих у додатках звіту, однак вони недостатньо використані у процесі аналізу. Звіт і щоденник практики мають незначні недоліки у оформленні, подані до захисту у визначений кафедрою термін. Здобувач вищої освіти вільно володіє змістом роботи, демонструє знання процесів, досліджуваних під час проходження практики, його відповіді на поставлені питання конкретні та правильні.
74 – 81	Здобувач вищої освіти повністю виконав програму практики. Надано позитивний відгук від керівника практики. Поданий здобувачем вищої освіти звіт з практики повністю розкриває поставлені відповідно до програми практики завдання, але мають місце окремі недоліки, розділи містять опис проведеної роботи, однак проведений аналіз містить неточності. Зроблені висновки є конкретними відповідають поставленим завданням, надано рекомендації, однак має місце недостатнє

	обґрунтування висновків та рекомендацій. Достовірність викладеного у розділах матеріалу підтверджується пакетом документів, розташованих у додатках звіту, однак пакет документів неповний та недостатньо використаний у процесі аналізу. Звіт і щоденник подані до захисту у визначений кафедрою термін, однак мають місце окремі зауваження щодо їх оформлення. Здобувач вищої освіти в цілому володіє змістом роботи, демонструє розуміння зв'язку отриманих результатів з практичним застосуванням, однак його відповіді на поставлені питання неповні або неточні.
64 – 73	Здобувач вищої освіти повністю виконав програму практики. Надано позитивний відгук від керівника практики. Поданий здобувачем вищої освіти звіт з практики в цілому розкриває поставлені відповідно до програми практики завдання (не менше 75%), однак містить деякі помилки при вирішенні завдань практики, аналіз роботи, виконаної під час практики, неповний, не глибокий, містить деякі помилки. Зроблені висновки в переважній більшості відповідають поставленим завданням, однак має місце недостатнє та частково помилкове обґрунтування висновків та наданих рекомендацій. Достовірність викладеного у розділах матеріалу підтверджується пакетом документів, розташованих у додатках звіту, однак пакет документів неповний, не використаний або недостатньо використаний у процесі аналізу, частково неактуальний. Звіт і щоденник подані до захисту у визначений кафедрою термін, однак у оформленні допущені помилки. Під час захисту здобувач вищої освіти показує задовільний рівень володіння змістом роботи, допускає помилки у відповідях, неповно та неточно формулює причинно-наслідкові зв'язки між явищами і процесами, оперує фактами на рівні запам'ятовування.
60 – 63	Здобувач вищої освіти повністю виконав програму практики. Надано позитивний відгук від керівника практики. Поданий здобувачем вищої освіти звіт з практики розкриває поставлені відповідно до програми практики завдання неповністю (але не менше 50%), містить помилки при вирішенні завдань практики, аналіз роботи, виконаної під час практики, неповний, має поверхневий характер, має помилки, частково базується на недостовірних даних. Зроблені висновки відповідають поставленим завданням частково, відсутнє або недостатнє та іноді помилкове обґрунтування висновків та наданих рекомендацій. Звіт у додатках містить неповний або неактуальний пакет документів. Звіт і щоденник подані до захисту не у визначений кафедрою термін, у оформленні допущені помилки. Під час захисту здобувач вищої освіти показує мінімальний рівень володіння змістом роботи, допускає значні помилки у відповідях.
35-59	Здобувач вищої освіти виконав частково (менше 50%) програму практики та/або надано негативний відгук від керівника практики. Поданий здобувачем вищої освіти звіт з практики розкриває поставлені відповідно до програми практики завдання частково (менше 50%), містить грубі помилки при вирішенні завдань практики; аналіз роботи, виконаної під час практики, неповний, має поверхневий характер, має помилки, базується на недостовірних даних або відсутній. Зроблені висновки відповідають поставленим завданням частково (менше 50%), відсутнє або помилкове обґрунтування висновків та рекомендацій. Звіт у додатках містить неповний (менше 50%) або неактуальний пакет документів. Порушено графік проходження практики. Звіт і щоденник

	подані до захисту не у визначений кафедрою термін, у оформленні допущені помилки. Недостатній обсяг пакету документів, передбачених програмою практики та/або методичними рекомендаціями. Під час захисту здобувач вищої освіти демонструє незадовільне володіння матеріалом звіту, нерозуміння змісту практики, відповідає не по суті питання, допускає грубі помилки у відповідях та показує неспроможність їх виправити.
0-34	Здобувач вищої освіти не виконав програму практики та/або надано негативний відгук від керівника практики. Поданий здобувачем вищої освіти звіт з практики частково викладений та не розкриває поставлені відповідно до програми практики завдання, містить грубі помилки, базується на недостовірних даних або відсутній. Відсутні передбачені програмою практики та/або методичними рекомендаціями додатки. Порушено графік проходження практики. Звіт і щоденник подані до захисту не у визначений кафедрою термін, оформлені не відповідно до встановлених вимог. Відсутній необхідний обсяг пакету документів, передбачених програмою практики та/або методичними рекомендаціями. Під час захисту здобувач вищої освіти демонструє незадовільне володіння матеріалом звіту, нерозуміння змісту практики, відповідає не по суті питання, допускає грубі помилки у відповідях та показує неспроможність їх виправити.

10. Методи контролю

Підсумковим контролем є захист звіту з практики у формі диференційованого заліку. Він здійснюється відповідно до вимог Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка».

Шкала і критерії оцінювання результатів виконання та захисту звіту з практики

Виконання		Захист
змістової частини	оформлення	
0-50	0-10	0-40

Захист звіту практики та наявність оформленого щоденника з практики є **обов'язковими**.

За умови відсутності хоча б однієї частини чи інших складових елементів, передбачених методичними рекомендаціями, звіт з практики **до захисту не допускається**.

Змістова частина	
36-50	Здобувач вищої освіти повністю виконав програму практики. Достовірність викладеного у розділах матеріалу підтверджується необхідним пакетом документів бази практики, розташованих у додатках звіту. Розділи звіту повністю розкривають зміст практики, містять вичерпний опис проведеної роботи, аналіз діяльності бази практики глибокий, проведений на високому рівні. Висновки та рекомендації логічно узгоджуються із завданнями, чіткі та обґрунтовані, мають практичне значення для покращення діяльності бази практики. Відгуки керівника практики від підприємства та керівника практики від кафедри позитивні.

21-35	Здобувач вищої освіти в цілому виконав програму практики. Достовірність викладеного у розділах матеріалу підтверджується пакетом документів бази практики, розташованих у додатках звіту, однак вони недостатньо використані у процесі аналізу. Розділи звіту розкривають зміст практики, містять достатньо повний опис проведеної роботи. Аналіз діяльності бази практики здійснений на середньому рівні, не врахована частина аспектів. Висновки та рекомендації в цілому обґрунтовані, однак не повною мірою відповідають завданням, мають практичне значення для покращення діяльності бази практики, однак відсутня чіткість його визначення. Відгуки керівника практики від підприємства та керівника практики від кафедри позитивні.
6-20	Здобувач вищої освіти переважно виконав програму практики. Достовірність викладеного у розділах матеріалу підтверджується пакетом документів, розташованих у додатках звіту, однак пакет документів неповний, не використаний або недостатньо використаний у процесі аналізу, частково неактуальний. Розділи звіту в цілому розкривають зміст практики, містять опис проведеної роботи. Аналіз діяльності бази практики поверхневий, недостатньо глибокий та/або структурований. Висновки фрагментарні, частково відповідають завданням; рекомендації не аргументовані або недостатньо аргументовані. Відгуки керівника практики від підприємства та керівника практики від кафедри містять несуттєві зауваження.
0-5	Здобувач вищої освіти не виконав програму практики та/або надано негативний відгук від керівника практики від підприємства та/або від керівника від кафедри. Достовірність викладеного у розділах матеріалу не підтверджується пакетом документів бази практики. Розділи звіту частково розкривають зміст практики, містять неповний опис проведеної роботи або опис роботи відсутній. Аналіз діяльності бази практики відсутній або виконаний формально. Висновки та/або рекомендації відсутні або не відповідають програмі практики.
Оформлення	
9-10	Звіт має чітку структуру (титульний аркуш, зміст, вступ, основна частина, висновки, рекомендації, список джерел літератури, додатки) та повністю відповідає вимогам Методичних рекомендацій для проходження практики до оформлення. Текст чіткий, викладений стисло, стилістично правильно, без помилок.
6-8	Структура звіту відповідає вимогам Методичних рекомендацій для проходження практики до оформлення. Текст чіткий, але містить незначні стилістичні чи граматичні помилки.
3-5	Структура звіту в цілому відповідає вимогам Методичних рекомендацій для проходження практики до оформлення. Текст містить значну кількість помилок.
0-2	Звіт не структурований, в цілому не відповідає вимогам Методичних рекомендацій для проходження практики до оформлення. Текст викладений нечітко, незрозуміло, із значною кількістю помилок.
Захист	
31-40	Доповідь логічна, змістовна, структурована, може супроводжуватися якісно підготовленою презентацією. Здобувач вищої освіти вільно володіє змістом роботи, демонструє відмінні знання, отримані за результатами проходження практики, його відповіді на поставлені питання впевнені, вичерпні та розгорнуті.
21-30	Доповідь в цілому розкриває зміст практики, але має несуттєві недоліки, може супроводжуватися презентацією. Здобувач вищої освіти володіє змістом роботи, демонструє середній рівень знань, отриманих за результатами проходження практики, відповіді повні, але містять незначні неточності.

11-20	В доповіді втрачена логічність викладення змісту виконаної роботи під час проходження практики, зміст повністю не розкрито, доповідь не структурована, може супроводжуватися презентацією, презентація не повністю відображає зміст звіту. Рівень знань достатній, відповіді неповні, містять помилки.
0-10	Доповідь та презентація відсутні або не відповідають змісту роботи та/або програми практики. Здобувач не володіє на достатньому рівні змістом роботи, виконаної під час проходження практики. Відповіді нечіткі, поверхневі, невпевнені, з суттєвими помилками.

Шкала оцінювання результатів підготовки та захисту звіту з практики

100-бальна рейтингова система оцінювання	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Добре
74-81	C	
64-73	D	Задовільно
60-63	E	
35-59	FX	Незадовільно
0-34	F	

11. Методичне забезпечення

1. Психологічна практика в ЗДО: методичні рекомендації для здобувачів вищої освіти спеціальності 012 Дошкільна освіта першого (бакалаврського) рівня вищої освіти / Уклад. Л.П. Клевака, О.І. Гришко. Полтава: Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2023. 20 с.

12. Рекомендована література

Базова

1. Базова програма розвитку дитини дошкільного віку «Я у Світі» / наук. ред. та упорядник О.Л. Кононко. Київ : Світич, 2014. 430 с.
2. Базовий компонент дошкільної освіти. Законодавство України. 2021. URL: <https://ezavdnz.mcfr.ua/book?bid=37876>
3. Дитина: Освітня програма для дітей віком від двох до семи років / наук. кер. проекту В.О. Огнев'юк; авт. кол.: Г.В. Беленька, О.Л. Богініч, Н.І. Богданець-Білокаленко [та ін.]; наук. ред.: В.Г. Беленька, М.А. Машовець. Київ : Київ, ун-т Б. Грінченка, 2016. 304 с.
4. Косенчук О.Г, Новик І.М., Венгловська О.А., Куземко Л.В. Державний стандарт дошкільної освіти : особливості впровадження. Харків : Вид-во «Ранок», 2021. 240 с.
5. Медіна Дж. Правила розвитку мозку дитини. Ростимо розумного і щасливого малюка від 0 до 5 років. Київ : Наш Формат, 2024. 288 с.
6. Програма розвитку дітей старшого дошкільного віку «Впевнений старт». Тернопіль: Мандрівець, 2012. 104 с.

7. Я у Світі. Програма розвитку дитини від народження до шести років / О.П. Ксьонова, А.М. Аніщук, Л.В. Артемова та ін.; наук. кер. О. Л. Кононко. Київ : ТОВ «МЦФЕР – Україна», 2019. 488 с.
8. Ichinose Y. Raising Successful Children: A Practical Guide for Parents. Amsterdam : Elsevier, 2024. 300 p.
9. McCarthy T. Raising 4 Dimensional Children in a 2 Dimensional World. New Jersey : 4D-2D.com, LLC, 2021. 300 p.
10. Perasso G., Ozturk Y. Handbook of Research on Play Specialism Strategies to Prevent Pediatric Hospitalization Trauma. Pennsylvania : IGI Global, 2022. 416 p.
11. Stevenson D., Coats K., Yenika-Agbaw V. A Companion to Children's Literature. New York: Wiley, 2022. 496 p.

Допоміжна

1. Бадер С.О., Друганова Є.А. Lego-технологія як засіб сенсорного розвитку дітей молодшого дошкільного віку. *Інноваційна педагогіка*. 2018. Випуск 8. С. 194-197.
2. Беленька Г.В. Віконечко в природу: методичний посібник для вихователів дітей дошкільного віку. Київ : Сім кольорів, 2014. 56 с.
3. Богуш А.М., Луцан Н.І. Мовленнєво-ігрова діяльність дошкільників: мовленнєві ігри, ситуації, вправи: навч. посіб. Київ : Слово, 2014. 302 с.
4. Вільчковський Е.С., Денисенко Н.Ф. Організація рухового режиму дітей у дошкільних навчальних закладах: навч.-метод. посіб. Тернопіль : Мандрівець, 2008. 128 с.
5. Використання художньої літератури для дітей у навчально-виховному процесі дошкільного навчального закладу: науково-методичний посібник / Укл. М.В. Коченгіна. Харків: Харківська академія неперервної освіти, 2012. 180 с.
6. Гавриш Н. Інтегроване заняття: методична кухня. *Дошкільне виховання*. 2018. №7. С.8-13.
7. Гуменна О.В. Ігрова діяльність як складова сучасних методик розвитку дитини. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія : Психологічні науки*. 2017. Вип. 6(2). С. 85-90.
8. Дошкільнятам про світ природи: старший дошкільний вік: навч.-метод. посіб. / Г.В. Беленька, Т.С. Науменко, О.А. Половіна. Київ : Генеза, 2013. 112 с.
9. Єфименко М. Сучасне фізкультурне заняття: альтернативний підхід. *Дошкільне виховання*. 2015. №11. С.10-14.
10. Клевака Л.П., Гресь К.О. Формування креативності у дітей старшого дошкільного віку в ігровій діяльності з використанням конструктора Lego. *Суспільство та національні інтереси*. 2025. № 1 (9). <https://reposit.nupp.edu.ua/handle/PolNTU/18065>
11. Клевака Л.П., Гришко О.І., Гресь К.О. Формування базових якостей особистості дітей дошкільного віку в ігровій діяльності. *Вісник науки та освіти*. 2024. № 12 (30). С. 750-766.
12. Клевака Л.П., Гришко О.І., Іщенко В.І. Розробка індивідуальних навчальних програм для дітей дошкільного віку з використанням інтерактивних платформ. *Перспективи та інновації науки*. 2024. № 10 (44). С. 216–229.
13. Клевака Л.П. Роль фізичної активності у формуванні здорового способу життя дітей дошкільного віку / Н.В. Захарасевич, Н.С. Кравець, Л.П. Клевака. *Академічні візії*. 2024. Вип. 38. <https://reposit.nupp.edu.ua/handle/PolNTU/17709>
14. Клевака Л.П. Роль природи і народознавства у розвитку соціальних та когнітивних навичок дошкільнят / Л.П. Клевака, В.І. Іщенко, К.О. Гресь. *Педагогічна Академія : наукові записки*. 2024. № 13. <https://reposit.nupp.edu.ua/handle/PolNTU/17711>
15. Клевака Л.П. Мультимодальні підходи в освітніх програмах для дошкільників: розкриття творчих здібностей / Барсуковська Г. П., Клевака Л.П., Кирста Н.Р. // *Вісник науки та освіти*. Серія «Педагогіка». 2024. №8 (26). С. 665-677.

16. Клевака Л.П. Сучасні тенденції у дошкільній освіті: глобальний огляд та практична реалізація / Г.П. Барсуковська, Л.П. Клевака, С.В. Юлдашева // *Наукові інновації та передові технології*. 2024. № 5 (33). С. 999–1011.
17. Лазарович Н.Б., Мацук Л.О., Захарасевич Н.В. Підготовка майбутніх вихователів до роботи з обдарованими дітьми в контексті нової редакції базового компонента дошкільної освіти України. *Гірська школа Українських Карпат*. Івано-Франківськ, 2021. № 24. С. 74-79.
18. Методичні аспекти реалізації Базової програми розвитку дитини дошкільного віку «Я у Світі» / О.Л. Кононко, З.П. Плохій, А.М. Гончаренко [та ін.]. К.: Світич, 2009. 208 с.
19. Нечипорук Н.І., Томей О.П. Розвивальні ігри для дошкільників. Харків : Видавнича група «Основа», 2007. 192 с.
20. Пихтіна Н. П. Педагогіка гри. Київ : Центр учбової літератури, 2022. 260 с.
21. Половіна О.А. Впроваджуємо Базовий компонент дошкільної освіти (нова редакція). *Дошкільне виховання*. 2021. №2. С. 3-10.
22. Програма художньо-естетичного розвитку дітей раннього та дошкільного віку «Радість творчості» / Р. М. Борщ, Д. В. Самойлик. Тернопіль : Мандрівець, 2013. 30 с.
23. Рогальська Н.В. Педагогіка дітей раннього віку: навч.-метод. посіб. Умань : ФОП Жовтий О.О., 2015. 150 с.
24. Руденський Р., Жаркова І. Приватні заклади дошкільної освіти як альтернатива державним установам з освітньої підготовки дошкільників. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Педагогіка*. Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2021. № 2. С. 59-66.
25. Рудік О. А. Настільна книга вихователя-методиста ДНЗ. Харків : Основа, 2010. 331 с.
26. Сенсорний розвиток дошкільнят. Ранній вік / М. Л. Кривоніс, О. Л. Дроботій. Харків : Вид-во «Ранок», 2015. 192 с.

12. Інформаційні ресурси

Сторінка курсу на платформі Moodle: <https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=4606>